

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
БЕРДЯНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ І БІЗНЕСУ

До 20-річчя БУМІБ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ
ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ:
ДЕРЖАВА, РЕГІОН, ПІДПРИЄМСТВО**

*Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції
студентів та молодих учених
(м. Бердянськ, 1–2 березня 2012 р.)*

Донецьк
Юго-Восток
2012

УДК 330(063)

ББК 65я43

А 43

Рецензенти

Лич В. М. — доктор економічних наук, професор;
Драчук Ю. З. — доктор економічних наук, професор;
Ваганов О. Г. — доктор економічних наук, професор

Редакційна колегія:

Антошкіна Лідія Іванівна — доктор економічних наук, професор;
Бажан Ірина Іванівна — кандидат економічних наук, доцент;
Баланда Анатолій Людвігович — доктор економічних наук професор;
Беседін Василь Федорович — доктор економічних наук, професор;
Бондар Інтерна Кас'янівна — доктор економічних наук, професор;
Вісящев Володимир Андрійович — доктор економічних наук, професор;
Горпинич Оксана Володимирівна — кандидат економічних наук, доцент;
Горяча Оксана Любомирівна — кандидат економічних наук, доцент;
Міхов Леонід Іванович — кандидат економічних наук, професор;
Пелішенко Валентин Павлович — доктор економічних наук, професор;
Стеченко Дмитро Миколайович — доктор економічних наук, професор;
Ушенко Наталія Валентинівна — доктор економічних наук, професор;
Фролова Галина Іванівна — кандидат економічних наук, професор.

Рекомендовано до друку

*рішенням вченої ради Бердянського університету менеджменту і бізнесу
(протокол № 5 від 23.12.2011 р.)*

А 43 **Актуальні проблеми використання економічного потенціалу: держава, регіон, підприємство** : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. студентів і молодих учених (м. Бердянськ, 1–2 березня 2012 р.). — Донецьк : Юго-Восток, 2012. — 192 с.

ISBN 978-966-374-681-4

У збірнику надруковано матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів і молодих учених «Актуальні проблеми використання економічного потенціалу: держава, регіон, підприємство», яка відбулася 1–2 березня 2012 року в Бердянському університеті менеджменту і бізнесу.

Для студентів, аспірантів, викладачів ВНЗ та наукових закладів.

**УДК 330(063)
ББК 65я43**

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен, географічних назв, назв підприємств, організацій, установ та іншої інформації несуть автори матеріалів. Висловлені авторами думки можуть не збігатися з точкою зору редакційної колегії і не покладають на неї ніяких зобов'язань. Переклади і передруки дозволяються лише за згодою автора.

ISBN 978-966-374-681-4

© Бердянський університет менеджменту і бізнесу, 2012
© Автори статей, 2012

Одночасно необхідно здійснювати перевірку відповідності запропонованих заходів технічним критеріям: чи немає порушень нормативної документації, пожежних, санітарних, будівельних норм. Заходи однакової природи дії необхідно порівнювати по локальним технічним характеристикам, наприклад, теплову ізоляцію – по теплопровідності, теплові утилізатори – по коефіцієнту утилізації тепла.

Якщо реалізація заходу потребує значних трансформацій, необхідно здійснити перевірку на технічну можливість впровадження. Для будівель і споруд головним критерієм ефективності реалізації енергозберігаючих заходів є питомі теплові енергетичні споживання за рік. У відповідності з даним показником будівлі маркуються по класу енергетичної ефективності: А, В, С, D, Е, F. Сучасна будівля, що будується або реконструюється, повинна мати енергетичну ефективність не нижче С.

Аналіз по виробничим критеріям включає в себе порівняння заходів по необхідності внесення змін у виробничий процес і по ступеню переробки сировини та кінцевій якості продукту.

Не менш важливим у сучасних умовах є порівняння заходів по екологічності. Зменшення відходності виробництва і ділянок для їх складування є очевидним наслідком ефективності інвестицій. Але не менш важливим є ефект зменшення викидів вуглекислого газу в атмосферу на підприємствах де генерується теплова або електрична енергія. Проблема відсутності кваліфікованого персоналу, та необхідного обладнання або інструментів для їх роботи, формує організаційні обмеження у виборі енергозберігаючих заходів.

Тільки після детального аналізу наведеної сукупності критеріїв, робиться висновок про прийнятність певного комплексу енергозберігаючих заходів для даного промислового підприємства.

*Дульцева І.І., аспірант,
Луганський національний університет ім. Т. Шевченка,
Свєжакова С.В., голова циклової комісії економічних дисциплін,
ДВНЗ Луганський коледж будівництва, економіки та права,
м. Луганськ*

СТРУКТУРИЗАЦІЯ ПОТЕНЦІАЛУ ОСВІТНЬОГО ЗАКЛАДУ, ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНОГО МЕХАНІЗМУ ЙОГО ВИКОРИСТАННЯ (НА ПРИКЛАДІ ЛУГАНСЬКОГО КОЛЕДЖУ БУДІВНИЦТВА, ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА)

Формування ефективного механізму використання освітнього потенціалу навчального закладу неможливе без комплексного і системного дослідження його об'єктивних факторів функціонування. Важливим елементом будови системи постійного впливу на потенціал є і залишається визначення його структурних елементів і характеру взаємодії між ними. При цьому потенціал навчального закладу варто розглядати не тільки як здатність освоювати, переробляти наявні ресурси освітнього ринку (абітурієнтів) шляхом профорієнтаційного впливу для задоволення власних та суспільних потреб, але і як систему, що синтезує динамічне зростання такої здатності. Якщо заклад освіти підтримує наявний потенціал в стійкому стані і, можливо, розвиває його, він отримує «стійку конкурентну перевагу».

Визначення рівня використання потенціалу навчального закладу дає можливість збільшити його привабливість, а по рівню його використання можна аналізувати ступінь конкурентоздатності та розвитку. Таким чином ефективність використання потенціалу навчального закладу є важливим чинником формування його конкурентних переваг в системі національної освіти.

Слід зазначити, що категорія «потенціал закладу освіти» викликала і викликає інтерес у багатьох учених – як педагогів так і економістів. Проте, все ж таки в сучасній економічній літературі відсутні єдині погляди і підходи до визначення складових елементів потенціалу навчального закладу.

Під потенціалом слід розуміти сукупність якісних характеристик, можливостей господарюючих суб'єктів, що діють на базі наявних ресурсів та забезпечують найбільш стійкий розвиток соціально-економічної системи з урахування адаптації до зовнішніх умов економічної реальності. Потенціал закладу освіти виступає, як інтегральний показник впливу на соціально-економічний потенціал освітнього простору держави та на економічну діяльність країни в цілому.

Потенціал навчального закладу повинен забезпечувати розширене відтворення існуючих ресурсів і розв'язання соціально-економічних проблем, що можливо лише за умови активного

функціонування і використання всіх його елементів.

Таким чином, за результатами аналізу складових потенціалу Луганського коледжу будівництва, економіки та права, формування ефективного механізму використання потенціалу закладу освіти визначається, з одного боку, його власними можливостями, а з іншого боку ефективним механізмом управління ним і його примноженням. Чим менш розкритий потенціал, тим більше залежним стає заклад освіти від зовнішнього впливу і процесу взаємодії з іншими контрагентами. Доцільно додатково виділити, як структурні елементи потенціалу, ті складові, які своїм об'єктивним існуванням впливають на можливості ефективного управління освітнім закладом, а саме: законодавчо-нормативний потенціал (пріоритети розвитку освіти, взаємодія політичних сил та їх негативні і позитивні наслідки впливу на систему освіти та освітній заклад, процедура дії законів, нормативна база функціонування освіти та її втручання в соціально-економічні процеси функціонування освітнього закладу) і потенціал управління, оскільки саме від нього залежить системність управлінських рішень щодо політики існування закладу освіти і комплексний характер його розвитку. Таким чином, структура потенціалу закладу освіти повинна включати наступні складові: природньо-рекреаційний, матеріально-технічний, соціально-ресурсний, кадровий (трудоий), інтелектуально-науковий, інноваційний, маркетинговий, навчально-методичний, соціально-гуманітарний (виховний), інвестиційний, зовнішній, фінансово-економічний (комерційний), законодавчо-нормативний потенціал, потенціал управління.

Побудова на прикладі наведеної структури потенціалу освітнього закладу дійового механізму управління надасть можливість вчасно та вірно оцінювати поточний стан об'єкту управління, оптимально використовувати існуючі ресурси, виявляти сильні і слабкі сторони своєї діяльності, формувати програми контролю та вчасної координації поведінки кожної складової потенціалу закладу освіти. А цей дійовий механізм насамперед повинен бути спрямований на поліпшення якості освітньої послуги, як сукупності всіх складових потенціалу закладу освіти та основи концепції його функціонування та розвитку, з урахуванням перспективних вимог ринку освіти і реалізації ролі освіти в соціально-економічному розвитку держави в цілому.

*Думанська К.А., магістрант,
Донецький національний технічний університет,
м. Донецьк*

ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ШАХТИ ІМ. О.О. СКОЧИНСЬКОГО ДП "ДВЕК"

За даними Міністерства вугільної промисловості в 2011 р. на державних підприємствах України середня собівартість тонни товарної продукції склала 871 грн., в той час як ціна готової вугільної продукції – на 322,7 грн. нижче і становить 548,3 грн. Одним з напрямків зниження собівартості продукції є нарощування обсягів, що також є одним із стратегічних напрямків розвитку вугільної промисловості України. В даний час механізовані комплекси вітчизняного виробництва за своєю потужністю не здатні давати високі обсяги видобутку та безвідмовну роботу довгі терміни. Отже, необхідно залучати шахтне обладнання інших виробників, що забезпечує зростання видобутку при зниженні собівартості.

Відокремлений підрозділ «Шахта імені О.О. Скочинського» Державного підприємства «Донецька вугільна енергетична компанія» (ДП «ДВЕК») видобуває вугілля марок Г, Ж, К, ОС, Т - всі коксівні. Запланований обсяг видобутку на 2012 рік 750 тис.т., а фактичний видобуток становив 655 тис. т. в 2011 році.

На балансі шахти складаються пласти: h_{10}^B , h_8^B (h8), h_{10}^B , h16, h_{16}^H , h3, використовується обладнання вітчизняного виробництва 2МКД-90 та 3МКД-90. Середньодобовий видобуток у 2011 році становив 1809 т/доб., річний видобуток становить 655 тис. т. Чисельність працівників на 01.01.2012 р. всього – 2331 чоловік. Основні споживачі – ДП «Вугілля України». Підприємство є прибутковим, але через низький рівень модернізації обладнання не використовує свої потужності в повному обсязі.

З метою збільшення ефективності роботи підприємства, поліпшення економічного розвитку на шахті ім. О.О. Скочинського планується збільшення обсягів виробництва за рахунок введення нового вітчизняного та імпортного обладнання та нових діляниць. Для вибору більш відповідного і ефективного для даного підприємства проекту економічного розвитку розробимо дві стратегії

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ
ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ:
ДЕРЖАВА, РЕГІОН, ПІДПРИЄМСТВО**

*Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції
студентів та молодих учених
(м. Бердянськ, 1–2 березня 2012 р.)*

Українською та російською мовами

Технічний редактор *Ю. М. Федюшкіна*

Надруковано з оригінал-макету, наданого авторами

Підписано до друку 27.02.2012 р.
Формат 60x84/8. Папір офсетний.
Гарнітура «Times». Друк — різнографія.
Ум.-друк. арк. 22,32. Обл.-вид. арк. 21,20.
Наклад 200 прим. Зам. № 023.

Видавництво та друк ТОВ «Юго-Восток, Лтд».
83055, Донецьк, вул. Р. Люксембург, 26, оф. 211.
Тел./факс: (062) 305-50-13. www.yugo-vostok.com.ua
E-mail: zakaz@yugo-vostok.com.ua; dakindeev@yandex.ru
Свідоцтво про держреєстрацію:
серія ДК №1224 від 10.02.2003 р.